

طراحی مدل اشتیاق کارآفرینانه مدیران سازمان های دولتی (مورد مطالعه: استان اصفهان)

مهناز قاسمی حسین آبادی^۱, مرتضی موسی خانی^{۲*}, مجید رمضان^۳

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی شاپا الکترونیکی: ۴۵۶۵-۲۷۸۳ شاپا چاپی: ۹۷۷۵-۲۰۰۸	<p>پژوهش حاضر با هدف طراحی مدل اشتیاق کارآفرینانه مدیران سازمان های دولتی استان اصفهان به شیوه‌ی کیفی و به روش تحلیل تم انجام شده است. داده های تحقیق از مروء مقالات داخلی و خارجی معتبر و مصاحبه با خبرگان استخراج شده است. ۲۰ خبره‌ی منتخب، بصورت نمونه گیری غیرتصادفی هدفمند از بین مدیران سازمان های دولتی در اصفهان(۱۵ نفر) و اساتید دانشگاه متخصص(۵ نفر) برای مصاحبه انتخاب شدند. در وهله‌ی اول ادبیات تحقیق و پیشینه‌های داخلی و خارجی موضوع بررسی شد. از ۳۶ مقاله‌ی منتخب ۱۹ کد باز شناسایی شد، که در ۴ دسته‌ی منابع، عوامل، راهبرد و پیامد دسته‌بندی شدند و پس از مصاحبه با خبرگان دانشگاهی و مدیران سازمان های دولتی ۲۳ کد از متن مصاحبه استخراج گردید. پس از تلفیق دو مرحله، نهایتاً ۳۴ کد باز در ۴ دسته‌ی مذکور شکل گرفت. جهت تایید نهایی، از خبرگان خواسته شد نظرات خود را در مورد عوامل نهایی بیان نمایند. نتیجه‌ی نهایی، تایید تمامی عوامل را با استفاده از آزمون تی تک نمونه‌ای نشان داد. پس از آن روایی عوامل با استفاده از شاخص CVR بررسی و توسط خبرگان تایید شد. در مرحله‌ی بعدی برای ترسیم مدل از روش ISM استفاده شد و روابط بین عوامل مشخص گردید و مدل تحقیق ارائه شد.</p> <p>واژه‌های کلیدی: کارآفرینی، اشتیاق، اشتیاق کارآفرینانه، مدیران سازمان های دولتی.</p>

لطفاً به این مقاله استناد کنید: قاسمی حسین آبادی، مهناز، موسی خانی، مرتضی، رمضان، مجید. (۱۴۰۱). طراحی مدل اشتیاق کارآفرینانه مدیران سازمان های دولتی (مورد مطالعه: استان اصفهان). *مطالعات رفتاری در مدیریت* ۱۳(۳۲). ۶۳-۸۳.

	Creative Commons: CC BY 4.0	
* نویسنده مسؤول: مرتضی موسی خانی	ایمیل: mousakhani@srbiau.ac.ir	

ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

- دانشجوی دکتری رشته مدیریت دولتی، گروه مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. mahnazghasemi.68@yahoo.com
- استاد گروه مدیریت دولتی، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (مسئول مکاتبات). mousakhani@srbiau.ac.ir
- دانشیار گروه منابع انسانی، دانشگاه صنعتی مالک اشتر، تهران، ایران. m_ramezan83@yahoo.com

۱- مقدمه

دنهارت^۱ با انتقاد از پارادایم مدیریت دولتی نوین، پارادایم جدیدی را مطرح کرده است که بر نقش عموم و منفعت جامعه، و نه منفعت خاصه تاکید دارد، به نحوی که رویکرد آن خدمت به مردم و رفاه جامعه و پاسخگویی به نیازهای آنهاست. بر اساس این پارادایم، مدیران و برنامه ریزان دولتی برای رسیدن به هدف پاسخگویی هرچه بهتر به نیازهای مردم، باید با پژوهش، نیازهای جامعه را شناسایی کنند و با کمترین هزینه، بیشترین بهره‌وری و خدمت را داشته باشند. بخش دولتی از بسترها اصلی رشد و توسعه و از ابزارهای اصلی اجرای فعالیت‌ها و ظایف دولت‌ها محسوب می‌شود و کم توجهی به این بخش به دلیل حیطه‌ی وظایف گستردۀ ای که بر عهده‌ی دولت‌ها می‌باشد، مشکلات متعددی را به همراه خواهد داشت. نکته‌ی بارزی که در زمینه‌ی مشکلات سازمان‌های دولتی به چشم می‌خورد؛ فقدان روحیه‌ی مشارکت جویی، تمرکز گرایی و انعطاف ناپذیری، رخوت، کندی و پر پیچ و خم بودن انجام امور، غلبه‌ی روحیه‌ی بی‌اعتنایی نسبت به نتیجه‌ی کار، مسئولیت ناپذیری و فرافکنی، بهره‌وری پایین و ناکارآمدی این سازمان‌ها می‌باشد(الوانی و ریاحی، ۱۳۸۲: ۱۳). با توجه به ماهیت این مشکلات در سازمان‌های دولتی جهت دستیابی به اثربخشی و کارایی بیشتر در خدمت رسانی به مردم جامعه، موضوع هماهنگی با تغییرات و کارآفرینی جهت بهبود فعالیت‌ها و هماهنگی با نیازهای پیچیده‌ی مردم کاملاً محسوس می‌باشد. با این وجود روند کلی در سازمان‌های دولتی مخصوصاً در کشور در حال توسعه مانند ایران، نشان دهنده‌ی این است که وضعیت حاکم در این سازمان‌ها سنتی و غیر کارآفرینانه بوده و به نظر می‌رسد که یکی از دلایل ناکارآمدی سازمان‌های دولتی ایران فقدان روحیه‌ی کارآفرینانه می‌باشد. بنابراین شناخت و چگونگی ارتقاء اشتیاق کارآفرینانه به عنوان محرك اصلی فعالیت‌های کارآفرینانه در بین مدیران سازمان‌های دولتی بسیار حائز اهمیت است. جهت پرداختن به این مسئله باید عوامل مختلفی که از منابع اشتیاق کارآفرینانه هستند را شناسایی کرد و پیامد این تاثیر گذاری‌ها را مشخص ساخت، زیرا سازمان‌های دولتی در صورتی می‌توانند از پس چالش‌های خود برآیند که ابتدا خود کارآفرین شوند و زمینه‌های لازم را برای بروز اشتیاق کارآفرینانه در بین مدیران فراهم کنند. اشتیاق کارآفرینانه مانند اراده قوی درونی است که غیرممکن را ممکن می‌سازد(اشرف و همکاران، ۷۱، ۱۳۹۷). به رغم اهمیت اشتیاق کارآفرینانه، پژوهش‌های اندکی به اشتیاق کارآفرینانه در مدیران، به عنوان هدایت کننده‌ی سازمان پرداخته‌اند، به علاوه بررسی این موضوع در سازمان‌های دولتی در پژوهش‌های داخلی و خارجی به ندرت دیده می‌شود. بنابراین نیاز به بررسی جامعی در این زمینه مشهود است، چرا که می‌توان با شناخت پیشایندهای این سازه و فراهم کردن زمینه‌ی ارتقاء اشتیاق کارآفرینانه در بین مدیران سازمان‌های دولتی به عنوان یک راهکار موثر، بخشی از مشکلات عنوان شده در سازمان‌های دولتی را برطرف نمود. همچنین با توجه به آنچه ذکر شد با مروری که بر مطالعات مربوط به اشتیاق کارآفرینانه صورت گرفته، به نظر می‌رسد بیشتر تحقیقات به پیامدهای این سازه پرداخته اند و کمتر به بررسی پیشایندهای این سازه پرداخته شده است (مورنیکس و همکاران^۲؛ استونهلم و نیلسن^۳، ۲۰۱۹؛ ۳۴۲: ۲۰۱۹).

به نظر می‌رسد خلاصه مطالعاتی در زمینه‌ی ارائه‌ی مدل جامعی که به اشتیاق کارآفرینانه مدیران سازمان‌های دولتی پردازد، وجود دارد. همچنین از آنجایی که زمینه‌ی فرهنگی و موقعیت می‌تواند از جمله عوامل اثرگذار بر اشتیاق باشد(نیومن و همکاران^۴، ۶۱: ۲۰۱۹) انتظار می‌رود متغیرهای شناسایی شده، بسته به کشوری که تحقیق در آن صورت می‌گیرد متفاوت باشد و نگرشی جدید را در این حوزه ارائه دهد. با توجه به خصوصیات خاص سازمان‌های دولتی و جو حاکم بر آن باید دانست که چه متغیرهایی باعث ارتقاء اشتیاق کارآفرینانه در بین مدیران این دسته سازمان‌ها شده و چه راهبردهایی وجود دارد و پیامدهای حاصل از ارتقاء اشتیاق کارآفرینانه در بین مدیران سازمان‌های دولتی چه خواهد بود؟ لذا هدف پژوهش حاضر طراحی مدل اشتیاق کارآفرینانه‌ی

مدیران سازمان های دولتی در کشور در حال توسعه‌ی "ایران" می باشد.

۱-۱ مبانی نظری و پیشینه پژوهش

مشهورترین تعریف از اشتیاق کارآفرینانه، تعریفی است که توسط کاردن و همکارانش^۵ ارائه شده است. آنها اشتیاق کارآفرینانه را این گونه تعریف می کنند: "احساسات مثبت شدید آگاهانه قابل دستیابی که با مشارکت در فعالیت های کارآفرینی مرتبط با نقش هایی قابل توجه و برجسته برای هویت شخصی کارآفرین تجربه می شود" (کاردن و همکاران، ۲۰۰۹:۵۱۷). با توجه به اهمیت فعالیت های کارآفرینانه در توسعه‌ی اقتصادی و اجتماعی و همچنین نقش مهمی که اشتیاق کارآفرینانه در ایجاد و توسعه‌ی مشاغل کارآفرینانه ایفا می کند، محققان شروع به بررسی عوامل شخصی، زمینه ای و پیامدهای مربوط به اشتیاق کارآفرینانه (به عنوان مثال، کاردن و همکاران، ۲۰۱۳؛ تورگرن و وینسنت^۶، ۲۰۱۵، نیومن و همکاران، ۲۰۱۹) کرده اند. پیامدهای اشتیاق کارآفرینانه در مدیران می تواند در سطح کارکنان (برویست و همکاران^۷، ۲۰۱۲) و سازمان (ما و همکاران^۸، ۲۰۱۸) دیده شود. اشتیاق کارآفرینانه می تواند خلاقیت را پرورش داده و الگوهای اطلاعاتی لازم را برای کشف و بهره برداری از فرصت‌های محتمل تشخیص دهد(بارون^۹، ۲۰۰۸)، همچنین با توانایی مدیران در افزایش سرمایه(کاردن و همکاران، ۲۰۰۹) و استخدام و انگیزش کارمندان کلیدی(کاردن، ۲۰۰۸) ارتباط دارد. تحقیقات کیفی و کمی نیز وجود دارد که به پیشاندهای اشتیاق کارآفرینانه مرتبط با فرد (استنهولم و نیلسن^{۱۰}، ۲۰۱۹؛ نیومن و همکاران، ۲۰۱۹) و زمینه(نیومن و همکاران، ۲۰۱۹؛ کانگ و همکاران^{۱۱}، ۲۰۱۶) پرداختند.

۱-۲ پیشینه پژوهش

بروگست و همکاران(۱۴۰۰:۲۰۲۰) با تکیه بر سرایت عاطفی و نظریه‌های تعیین هدف، بررسی کردند که آیا ادراک کارکنان از اشتیاق کارآفرینانه سپرستاشان، نسبت به فعالیت‌های مختلف به طور مثبت با تعهد عاطفی آنها به سرمایه‌گذاری‌های کارآفرینانه و مکانیسم‌هایی که زیربنای این روابط است، مرتبط است یا خیر. آنها دریافتند که، در حالی که اشتیاق به اختراع به طور مثبت با تعهد کارکنان از طریق افزایش عاطفه‌ی مثبت آنها مرتبط است، اشتیاق برای توسعه به طور مثبت با تعهد عاطفی کارکنان از طریق افزایش عاطفه‌ی مثبت و وضوح هدف آنها مرتبط است. در مقابل، آنها دریافتند که اشتیاق به تاسیس با کاهش عاطفه‌ی مثبت کارکنان، رابطه‌ی منفی با تعهد عاطفی کارکنان دارد. به طور مشابه، هابنر^{۱۲}(۲۰۱۹) ارتباط بین ادراک کارمندان از اشتیاق کارآفرینانه و تعهد عاطفی آنها را بررسی کرد. او دریافت که اشتیاق کارآفرینانه‌ی کارمندان رابطه‌ی بین اشتیاق کارآفرینانه کارآفرین و تعهد عاطفی آنها را میانجی گری می کند. او همچنین ارتباط مستقیمی بین اشتیاق کارآفرینی کارآفرین و تعهد هدف آنها پیدا کرد. وانگ و همکاران^{۱۳}(۲۰۱۸) دریافتند که سرایت اشتیاق کارآفرینانه در میان افرادی که با هم در سازمان‌های تجاری کار می کنند، احتمال راهاندازی یک کسب و کار جدید را پیش‌بینی می کنند، اصطلاحی که آنها، آن را گردش جمعی کارآفرینانه می نامند. لاکسون و همکاران^{۱۴}(۲۰۱۷) دریافتند که یک کارآفرین موسس، حداقل باید در مورد کسب و کار، اشتیاق داشته باشد

^۱Berogest et al

^۲Habner

^۳Vang et al

^۴Lacsonen et al

تا یک سرمایه گذاری خلاقانه در سطح جهانی موفق شود. گرنسکی و همکاران^۱ (۲۰۱۶) دریافتند که اشتیاق کارآفرینی به تنها بی پیش شرط موفقیت کسب و کار نیست. کارآفرینان باید هم شور کارآفرینی و هم مهارت‌های تجاری را داشته باشند. مردعلى و همکاران (۱۳۹۹)؛ در پژوهشی به بررسی تأثیر آموزش کارآفرینانه و خودکارآمدی کارآفرینانه بر خلاقیت، قصد، نگرش و اشتیاق به کارآفرینی پرداختند. در این مطالعه شواهدی مبنی بر تأثیر معنادار آموزش کارآفرینانه بر اشتیاق نسبت به کارآفرینی و تعدیل گری معنادار آموزش کارآفرینانه در زمینه‌ی تأثیر خودکارآمدی کارآفرینانه بر خلاقیت در کارآفرینی مشاهده نشد. طالبی و همکاران (۱۳۹۸)؛ در پژوهشی به بررسی نقش هوشیاری و جهت‌گیری کارآفرینانه در ارتباط با اشتیاق و قصد کارآفرینانه از کارآفرینان در استان تهران پرداختند. بر مبنای نتایج تجزیه و تحلیل مسیر مشخص شد که اشتیاق کارآفرینانه بر قصد کارآفرینانه از مسیر جهت‌گیری کارآفرینانه و هوشیاری کارآفرینانه تأثیرگذار است. دیانتی و همکاران (۱۳۹۷)، در پژوهشی به بررسی تأثیر خودکارآمدی کارآفرینانه بر تشخیص فرصت‌ها، با ملاحظه نقش اشتیاق کارآفرینانه شرکت‌های دانش بنیان مستقر در پارک‌های علم و فناوری شهر تهران پرداختند. نتایج نشان داد خودکارآمدی کارآفرینانه بر اشتیاق کارآفرینانه باشد، خودکارآمدی کارآفرینانه بر تشخیص فرصت باشد و اشتیاق کارآفرینانه بر تشخیص فرصت باشد تأثیر مثبت و معناداری دارد. هم‌چنین اثر میانجی اشتیاق کارآفرینانه در رابطه بین خودکارآمدی کارآفرینانه و تشخیص فرصت‌ها به تأیید رسید. براساس تعریف، رسمی بودن عبارت است از: تأکید و توجه خاصی که در سازمان به پیروی از قوانین و دستورالعمل‌های مشخص در اجرای هر یک از شغل‌ها، حاکم می‌باشد. به عبارت دیگر رسمی بودن سازمان بستگی به میزان دستورالعمل‌ها، شرح وظایف، راهنمایها، روش‌ها، مقررات و سیاست‌های مکتوب سازمان دارد. هر چه این اسناد و مدارک بیشتر باشد، سازمان رسمی‌تر است. سازمان‌هایی که تمایل و گرایش به فعالیت‌های کارآفرینانه دارند برای سازگاری با محیط نیازمند تغییر، انعطاف و نوآوری هستند که بالطبع با ثبات و کنترل از طریق مقررات و دستورالعمل‌های رسمی مغایر است. به عبارتی سازمان‌هایی که وجه مشخصه آن‌ها فقدان نسبی مقررات رسمی است احتمالاً بیشتر نوآورند. غالباً رسمیت و تمرکز زیاد در سازمان باعث ایجاد یکنواختی در خط مسی و اجرا، کاهش خطرپذیری کارکنان (به دلیل اجتناب آن‌ها از خطاهایی که به دلیل کمبود اطلاعات یا کمی مهارت‌شان بروز می‌کند)، استفاده صرف از مهارت‌های کارشناسان و متخصصان مهم و کنترل بیشتر بر عملیات سازمانی می‌شود. بر عکس، رسمیت و تمرکز کمتر در سازمان، منجر می‌شود به تصمیم گیری‌های سریع تر و عملیاتی که در هر سطح سلسله مراتب سازمانی قابل اجرا هس تند و چنین تصمیماتی احتمال بیشتری دارد که با موقعیت افراد، طراحی و تنظیم شده باشد.

۳-۱ مدل مفهومی و سوال‌های تحقیق

سؤال اصلی

مدل اشتیاق کارآفرینانه‌ی مدیران سازمان‌های دولتی استان اصفهان چگونه است؟

سؤالات فرعی

منابع اشتیاق کارآفرینانه‌ی مدیران سازمان‌های دولتی استان اصفهان کدامند؟

عوامل اشتیاق کارآفرینانه‌ی مدیران سازمان‌های دولتی استان اصفهان کدامند؟

راهبردهای اشتیاق کارآفرینانه‌ی مدیران سازمان‌های دولتی استان اصفهان کدامند؟

پیامدهای اشتیاق کارآفرینانه مدیران سازمان های دولتی استان اصفهان کدامند؟

۴- روش شناسی پژوهش

هدف تحقیق طراحی مدل اشتیاق کارآفرینانه مدیران سازمان های دولتی (مورد مطالعه: استان اصفهان) بوده که با توجه به هدف و موضوع، این تحقیق از نظر هدف هم توسعه ای (زیرا به شناسایی عوامل، منابع و پیامدهای اشتیاق کارآفرینانه مدیران سازمان های دولتی پرداخته) و هم کاربردی (زیرا مستقیماً با محیط کار مربوط می شود و می توان پس از اتمام تحقیق از نتایج آن استفاده کرد) می باشد. و از نظر ماهیت، توصیفی- پیمایشی است. پژوهش حاضر از نوع پژوهش کیفی است که دارای منطق استقرایی است. به عبارت دیگر با توجه به چارچوب های نظری موجود و مصاحبه با خبرگان تحلیل آن ها بوسیله ی برخی روش های کیفی، مدلی ارائه شده است. در راستای بررسی سوالات و تحقق هدف پژوهش و با توجه به رویکرد پژوهش، جامعه ی آماری این پژوهش شامل ۲ گروه می باشد. گروه اول، کلیه ی مقالات و پژوهش های داخلی و خارجی مرتبط با اشتیاق کارآفرینانه در ادبیات پیشین و علم سنجی صورت گرفته در نمایه ی وب آف ساینس^{۱۱} و اسکوپوس^{۱۲} بوده، که در بازه ی سال های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ و ۲۰۰۸ الی ۲۰۲۲ به چاپ رسیده اند. گروه دوم، گروه خبرگان جهت مصاحبه (افراد خبره ای که دانش و یا تجربه ی عملیاتی لازم جهت اظهارنظر در زمینه ی اشتیاق کارآفرینانه داشته و نیز مدرک دانشگاهی مرتبط داشته باشند، این گروه خبرگان ترکیبی از مدیران سازمان های دولتی مانند ادارات امور مالیاتی استان اصفهان و شهرداری های مناطق مختلف استان اصفهان و اعضای هیات علمی دانشگاه آزاد هستند). شیوه ی نمونه گیری هدفمند برای خبرگان، شیوه ی غیراحتمالی و در دسترس انتخاب شد، با توجه به این که در مقالات و کتاب ها تعداد ۲۰ نفر در گروه خبره مطرح شده، از این رو در این تحقیق نیز همین عدد در نظر گرفته شد. روش جمع آوری داده ها نیز هم از روش کتابخانه ای در حوزه ی استخراج کدها از ادبیات نظری و پیشینه ها، و هم از روش پیمایشی جهت مصاحبه با خبرگان و تایید کدهای نهایی استفاده شده است. روش تجزیه و تحلیل داده ها نیز با استفاده از روش تحلیل تم صورت گرفته که در ادامه جهت تایید کدها از میانگین، آماره تی و ساختار CVR جهت تایید روایی استفاده شده است. همچنین جهت طراحی مدل از ماتریس تعاملی و دستیابی جهت تعیین روابط متغیرها استفاده شده است.

۲- یافته های پژوهش

در وهله ای اول مقالات مرتبط با اشتیاق کارآفرینانه و مدل های معترض در این زمینه بررسی، و کدهای باز استخراج شد، پس از آن با مصاحبه از خبرگان کدهای دیگری حاصل شد که برخی از آنها با کدهای مرحله قبل همپوشانی داشت، لذا با تلفیق کدهای دو مرحله نهایتاً جدول زیر به عنوان نتایج مرحله ی تحلیل تم ارائه شد. در جدول ۱ کدهای نهایی که حاصل از تلفیق تحقیقات قبلی و مصاحبه است همراه با منبع تحقیق و شماره ی مصاحبه شونده آورده شده است.

جدول ۲. کدهای بدست آمده از تلفیق تحقیقات و مصاحبه

مصاحبه	تحقیقات قبلی	کدباز	مولفه‌ها
-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۶-۲ ۱۷-۱۳	کاردن و همکاران (۲۰۱۳)؛ استنهم و نیلسن (۲۰۱۹)؛ نیومن و همکاران (۲۰۱۹)	سطح تحصیلات	نمایش اشتیاق کارآفرینانه مدیران
۱۹-۱۸-۱۶-۱۴-۱۰-۴	استنهم و نیلسن (۲۰۱۹)؛ نیومن و همکاران (۲۰۱۹)	تجربه‌ی کارآفرینی در گذشته	
-	استنهم و نیلسن (۲۰۱۹)؛ مورنیکس (۲۰۱۸)؛ مورنیکس و همکاران (۲۰۱۴)؛ کاردن و همکاران (۲۰۱۳)؛ مینی و همکاران (۱۳۹۴)؛ قنادی و همکاران (۱۳۹۷)	محوریت هویت	
۱۹-۱۵-۱۴-۱۱-۸-۶	-	خلاقیت‌های فردی	
-	استنهم و نیلسن (۲۰۱۹)؛ کاردن و کریک (۲۰۱۵)	خودکارآمدی	
۲۰-۱۵-۱۳-۱۲-۸-۵-۲	-	انگیزه‌ی پیشرفت در سازمان	
	نیومن و همکاران (۲۰۱۹)؛ کنگ و همکاران (۲۰۱۶)	جو سازمان	نمایش اشتیاق کارآفرینانه مدیران
۲۰-۱۸-۱۵-۱۰-۴-۱	-	چشم انداز و استناد بالادستی	
	نیومن و همکاران (۲۰۱۹)؛ دمول و همکاران (۲۰۱۸)	تناسب فرد-شغل	
۲۰-۱۶-۱۰-۹-۸-۵-۱	-	منابع انسانی کارآمد	
۱۹-۱۷-۱۶-۱۳-۱۲-۱۱	-	فرهنگ کارآفرینی در سازمان	
۲۰-۱۶-۱۳-۹-۸-۶	اشرف و همکاران (۱۳۹۷)	یادگیری سازمانی	
	مردعلی و همکاران (۱۳۹۹)؛ راتن و جونز (۲۰۲۱)	آموزش کارآفرینانه	
-	نیومن و همکاران (۲۰۱۹)؛ مورنیکس (۲۰۱۸)؛ مورنیکس و همکاران (۲۰۱۴)؛ مینی و همکاران (۱۳۹۴)؛ قنادی و همکاران (۱۳۹۷)؛ مینی و همکاران (۱۳۹۴)	ایجاد هویت کارآفرینانه	نمایش اشتیاق کارآفرینانه مدیران
۱۸-۱۵-۸-۷-۳	-	بالا بردن شناخت از نیازهای روز جامعه	نمایش اشتیاق کارآفرینانه مدیران

مؤلفه ها	کد باز	تحقیقات قبلی	مصاحبه
	خود کارآمدی کارآفرینانه	لی و همکاران (۱۳۹۹)؛ باقری و یزدان پناه (۱۳۹۷)؛ دیانتی و همکاران (۲۰۲۰)؛ مردعلی و همکاران (۲۰۱۷)	-
	به کارگیری صحیح فناوری اطلاعات و ارتباطات	-	۱۳-۱۲-۱۰-۸
	حذف قوانین و مقررات دولتی دست و پاگیر	-	۲۰-۱۶-۱۰-۹-۵
	ایجاد فرهنگ کارآفرینی	نیومن و همکاران (۲۰۱۹)	۱۸-۱۴-۸-۲
	ایجاد سیستم مناسب مدیریت دانش در سازمان	-	۲۰-۱۲-۷-۶
	استفاده از تجربیات کارآفرینی سایر کشورها	-	۲۰-۱۴-۹-۳-۱
	جذب و استخدام نیروی مستعد	زالی و همکاران (۱۳۹۲)؛ استنهلم و نیلسن (۲۰۱۹)	۱۸-۱۷-۱۳-۹-۸
	تامین مالی هزینه‌ی واحد بازاریابی خدمات جدید	استنهلم و نیلسن (۲۰۱۹) نیومن و همکاران (۲۰۱۹)	-
	حمایت سازمانی از فعالیت‌های کارآفرینانه	-	۱۵-۱۱-۹-۶
	قصد کارآفرینانه	طلایی و همکاران (۱۳۹۸)؛ هندیجانی فرد و عبودی (۱۳۹۶)؛ لو و همکاران (۲۰۱۶)؛ بتستیج و همکاران (۲۰۱۵)	-
	کشف فرصت‌های خلاقانه	دیانتی و همکاران (۱۳۹۷)؛ قنادی و همکاران (۱۳۹۷)؛ زالی و همکاران (۱۳۹۲)؛ راتن و جونز (۲۰۲۱)؛ کاردن (۲۰۱۷)؛ بائو و همکاران (۲۰۱۷)؛ بیراگلیا و کادیله (۲۰۱۶)	۱۶-۹-۸-۲
	رفتارهای کارآفرینانه	قنادی و همکاران (۱۳۹۷)؛ رستمی و همکاران (۱۳۹۵)؛ علم ییگدلی (۱۳۹۴)؛ لی	-

نیمه‌های اشتغالی کارآفرینی و مدیریت

مصاحبه	تحقیقات قبلی	کد باز	مؤلفه‌ها
	و همکاران (۲۰۲۰)؛ اوپچانکا و همکاران (۲۰۱۹)؛ کیوینگ و همکاران (۲۰۱۷)؛ اوپچانکا و مولر (۲۰۱۷)؛ کاردن (۲۰۱۷)؛ بیراگلیا و کادیله (۲۰۱۶)؛ مورنیکس و همکاران (۲۰۱۴)		
۲۰-۱۳-۸-۵-۴-۲	ما و همکاران (۲۰۱۸)؛ سویتاوات (۲۰۱۹)؛ کاردن و همکاران (۲۰۰۹)	تمایل برای سرمایه‌گذاری بیشتر	
۲۰-۱۸-۱۳-۱۱-۱۰	ابورامان و همکاران (۲۰۲۱)؛ مهدوی نسب و همکاران (۱۳۹۶)	موافقیت مدیر عامل	
	برویست و همکاران (۲۰۱۲)؛ کاردن (۲۰۰۸)؛ استنهلم و نیلسن (۲۰۱۹)	اشتیاق کارآفرینی کارمندان	
۱۹-۱۷-۱۲-۷-۵-۳	-	موافقیت سازمان	
۱۷-۱۴-۱۱-۳	-	رعایت استانداردهای خدمت رسانی	
۱۹-۱۴-۱۰-۹-۸-۱	-	تلash برای یادگیری مداوم	

نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد که ۳۴ کد باز از تلفیق آنچه در ادبیات نظری وجود داشته و آنچه از مصاحبه‌ها حاصل شده در ۴ دسته منبع، عوامل، راهبرد و پیامد دسته بندی و ارائه شده است.

۱-۱۲ اعتبار و روایی

در ادامه از خبرگان خواسته شد تا نظر خود را در ارتباط با اینکه عوامل ذکر شده تا چه حد موثر هستند، بیان نمایند. برای این منظور از خبرگان خواسته شد نظرات خود را بر اساس طیف ۵ گانه‌ی لیکرت به وسیله‌ی گویه‌های "خیلی کم"، "کم"، "متوسط"، "زیاد" و "خیلی زیاد" بیان نمایند. همچنین جهت تایید روایی مجدداً از نظر خبرگان استفاده شد. بر اساس تعداد متخصصینی که سوالات را مورد ارزیابی قرار داده اند، حداقل مقدار CVR قابل قبول باستی برای تعداد خبرگان ۲۰ نفر، ۰/۴۲ باشد که برای تمامی شاخص‌ها مورد تایید است. جدول ۲ اعتبار و تایید کدهای مستخرج از مرحله‌ی تحلیل تم را همراه با روایی آنها نشان می‌دهد:

جدول ۲. وضعیت رد یا تائید کدهای بدست آمده در خصوص شناسایی، شاخص‌های مدل اشتاق کار آفرینانه مدیران سازمان‌های

دولتی

CVR	سطح معنی داری	آماره	میانگین	کدباز	مولفه ها
۰/۵	۰/۰۰۰۱	۵/۷۸	۴/۲۵	سطح تحصیلات	راهنمایی کارآفرینی مدیریت
۰/۶	۰/۰۰۰۱	۸/۷۲	۴/۶	تجربه‌ی کارآفرینی در گذشته	
۰/۵	۰/۰۰۰۱	۷/۳۱	۴/۴۵	محوریت هویت	
۰/۵	۰/۰۰۰۱	۷/۵۵	۴/۵	خلاقیت‌های فردی	
۰/۵	۰/۰۰۰۱	۷/۵۵	۴/۵	خودکارآمدی	
۰/۵	۰/۰۰۰۱	۷/۵۵	۴/۵	انگیزه‌ی پیشرفت در سازمان	
۰/۷	۰/۰۰۰۱	۵/۹۴	۴/۳	جو سازمان	
۰/۵	۰/۰۰۰۱	۷/۳۱	۴/۴۵	چشم انداز و اسناد بالادستی	
۰/۷	۰/۰۰۰۱	۹/۹	۴/۶۵	تناسب فرد-شغل	
۰/۶	۰/۰۰۰۱	۸/۷۲	۴/۶	منابع انسانی کارآمد	
۰/۶	۰/۰۰۰۱	۵/۳۴	۴/۲	فرهنگ کارآفرینی در سازمان	راهنمایی کارآفرینی مدیریت
۰/۷	۰/۰۰۰۱	۶/۶۶	۴/۴	یادگیری سازمانی	
۰/۷	۰/۰۰۰۱	۹/۱۳	۴/۵۵	آموزش کارآفرینانه	
۰/۵	۰/۰۰۰۱	۵/۳۴	۴/۲	ایجاد هویت کارآفرینانه	
۰/۵	۰/۰۰۰۱	۴/۸۲	۴/۱	بالا بردن شناخت از نیازهای روز جامعه	
۰/۷	۰/۰۰۰۱	۱۰/۳	۴/۷	خودکارآمدی کارآفرینانه	
۰/۸	۰/۰۰۰۱	۱۳/۰	۴/۸	به کارگیری صحیح فناوری اطلاعات و ارتباطات	
۰/۶	۰/۰۰۰۱	۵/۹۴	۴/۳	حذف قوانین و مقررات دولتی دست و پاگیر	
۰/۵	۰/۰۰۰۱	۴/۳۶	۴	ایجاد فرهنگ کارآفرینی	
۰/۶	۰/۰۰۰۱	۸/۱۱	۴/۵	ایجاد سیستم مناسب مدیریت دانش در سازمان	
۰/۶	۰/۰۰۰۱	۶/۳	۴/۳	استفاده از تجربیات کارآفرینی سایر کشورها	راهنمایی کارآفرینی مدیریت
۰/۶	۰/۰۰۰۱	۷/۶۳	۴/۴	جذب و استخدام نیروی مستعد	

CVR	سطح معنی‌داری	آماره‌ها	میانگین	کد باز	مولفه‌ها
۰/۷	۰/۰۰۰۱	۶/۳	۴/۳	ایجاد سیستم آموزش و مهارت	کار آفرینانه مدیران سازمانی اشتیاقی کمک‌هایی
۰/۵	۰/۰۰۰۱	۵/۲۱	۴/۱۵	تامین مالی هزینه‌ی واحد بازاریابی خدمات جدید	
۰/۶	۰/۰۰۰۱	۸/۷۲	۴/۶	حمایت سازمانی از فعالیت‌های کار آفرینانه	
۰/۵	۰/۰۰۰۱	۵/۹۴	۴/۳	قصد کار آفرینانه	
۰/۵	۰/۰۰۰۱	۳/۹۴	۳/۹	کشف فرصت‌های خلاقانه	
۰/۵	۰/۰۰۰۱	۵/۳۴	۴/۲	رفتارهای کار آفرینانه	
۰/۶	۰/۰۰۰۱	۷/۵۵	۴/۵	تمایل برای سرمایه‌گذاری بیشتر	
۰/۶	۰/۰۰۰۱	۸/۷۲	۴/۶	موفقیت مدیر عامل	
۰/۵	۰/۰۰۰۱	۴/۸۲	۴/۱	اشتیاق کار آفرینی کارمندان	
۰/۵	۰/۰۰۰۱	۴/۷	۴/۰۵	موفقیت سازمان	
۰/۷	۰/۰۰۰۱	۸/۸۲	۴/۵	رعایت استانداردهای خدمت رسانی	
۰/۵	۰/۰۰۰۱	۴/۶	۴	تلاش برای یادگیری مداوم	

همانطور که از نتایج حاصل از جدول ۲ مشخص است تمامی عوامل، آماره‌تی بالاتر از ۱/۹۶ و سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ داشته‌اند و شاخص روابی برای همه آنها از حد قابل قبول بالاتر است.

۲-۲ ترسیم مدل و شبکه‌ی تعاملات ابعاد مدل

الگوی مدل اشتیاق کار آفرینانه مدیران سازمان‌های دولتی بر اساس یافته‌های حاصل از مرحله‌ی تحلیل محتوا است که بر آن اساس می‌توان هر یک از متغیرهای مکنون(ابعاد) را به همراه متغیرهای مشاهده‌پذیر(کدها) در قالب یک مدل ارائه نمود. پس از تعیین روابط و سطح متغیرها می‌توان آن‌ها را به شکل مدلی ترسیم نمود. به همین منظور ابتدا متغیرها بر حسب سطح آن‌ها از بالا به پائین تنظیم می‌شوند و با استفاده از سطح بندي انجام شده دیاگرامی ترسیم می‌شوند. سپس پاسخ‌های مشترکی که از بیشترین فراوانی برخوردار بودند، انتخاب شدند. خبرگان بر اساس رابطه‌ی مفهومی "منجر به" و با استفاده از علائم زیر، ماتریس‌ها را تکمیل نمودند.

V: یعنی A منجر به Z می‌شود. X: برای نشان دادن تاثیر دوطرفه (بعد از به او A به Z).

O: یعنی Z منجر به A می‌شود. O: برای نشان دادن عدم وجود رابطه بین دو بعد.

ماتریس خود تعاملی ساختاری به صورت جدول زیر بدست آمد.

جدول ۳. ماتریس خودتعاملی ساختاری مدل مفهومی اشتیاق کارآفرینانه مدیران سازمان های دولتی ماتریس دستیابی

پیامدهای عوامل اشتیاق کارآفرینانه	راهبردهای عوامل اشتیاق کارآفرینانه	عوامل اشتیاق کارآفرینانه	منابع اشتیاق کارآفرینانه	J
V	O	O		I
O	O			منابع اشتیاق کارآفرینانه
V				عوامل اشتیاق کارآفرینانه
				راهبردهای عوامل اشتیاق کارآفرینانه
				پیامدهای عوامل اشتیاق کارآفرینانه

پس از سازگار نمودن، ماتریس دستیابی نهایی در جدول زیر ارائه شده است.

جدول ۴. ماتریس دستیابی سازگار شده مدل مفهومی اشتیاق کارآفرینانه مدیران سازمان های دولتی

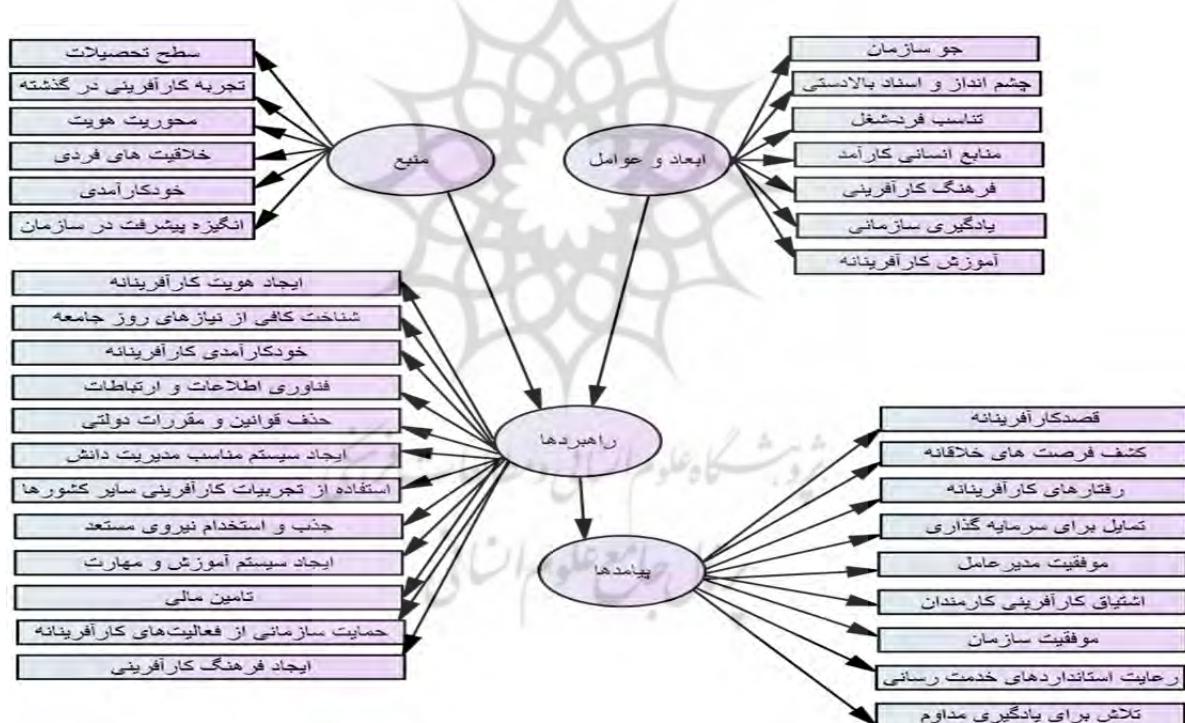
پیامدهای عوامل اشتیاق کارآفرینانه	راهبردهای عوامل اشتیاق کارآفرینانه	عوامل اشتیاق کارآفرینانه	منابع اشتیاق کارآفرینانه	J
۱	.	.		I
.	.			منابع اشتیاق کارآفرینانه
۱				عوامل اشتیاق کارآفرینانه
				راهبردهای عوامل اشتیاق کارآفرینانه
				پیامدهای عوامل اشتیاق کارآفرینانه

مجموعه‌ی دستیابی هر متغیر، شامل متغیرهایی می‌شود که از طریق این متغیر می‌توان به آن‌ها رسید و مجموعه‌ی پیش‌نیاز، شامل متغیرهایی می‌شود که از طریق آن‌ها می‌توان به این متغیر رسید و این کار با استفاده از ماتریس دستیابی انجام می‌شود. پس از تعیین مجموعه‌ی دستیابی و پیش‌نیاز برای هر متغیر، عناصر مشترک در مجموعه‌ی دستیابی و پیش‌نیاز برای هر متغیر شناسایی می‌شوند. مجموعه‌ی دستیابی و پیش‌نیاز برای هر متغیر را می‌توان با مجموعه‌ی دستیابی شان یکی باشد، سطح اول اولویت را به خود اختصاص می‌دهند.

جدول ۵. تعیین روابط و سطوح مدل مفهومی اشتیاق کارآفرینانه مدیران سازمان‌های دولتی

سطح	مجموعه مشترک $R(si) \cap A(si)$	مجموعه پیش نیاز $A(s_i)$	مجموعه دستیابی $R(s_i)$	بعد
۱	-	-	-	منابع اشتیاق کارآفرینانه
۱	-	-	-	عوامل اشتیاق کارآفرینانه
۲	-	-	C3	راهبردهای اشتیاق کارآفرینانه
۳	C4	C1-C4	C4	پیامدهای اشتیاق کارآفرینانه

عملایاً با اتمام بخش و فاز دوم پژوهش، می‌توان هم فرضیات مربوط به عناصر و عوامل تشکیل دهنده مدل اشتیاق کارآفرینانه مدیران سازمان‌های دولتی استان اصفهان و نحوه ارتباط بین ابعاد مدل را به شرح زیر تکمیل کرد: عناصر تشکیل دهنده مدل اشتیاق کارآفرینانه مدیران سازمان‌های دولتی استان اصفهان نقش اصلی ایفا می‌کنند.

شکل ۱. مدل اشتیاق کارآفرینانه مدیران سازمان‌های دولتی

۳-۲-۳ پاسخ به سوالات تحقیق بر اساس مدل بدست آمده

۱- منابع اشتیاق کارآفرینانه‌ی مدیران سازمان‌های دولتی استان اصفهان کدامند؟

منابع اشتیاق کارآفرینانه‌ی مدیران سازمان‌های دولتی استان اصفهان که در این پژوهش شناسایی شدند عبارت بودند از: سطح

تحصیلات، تجربه‌ی کارآفرینی قبلی، خلاقیت‌های فردی، خودکارآمدی، انگیزه‌ی پیشرفت و محوریت هویت کارآفرینانه. سطح تحصیلات هر فرد، میزان و وسعت دانش هر فرد را مشخص می‌کند، زمانی که فردی سطح تحصیلات بالاتری داشته باشد نسبت به علم، تحقیقات و توسعه و کاربرست علم در عمل متعهدانه‌تر عمل می‌کند. در پژوهش کاردن و همکاران (۲۰۱۳) عنوان شده اشتیاق کارآفرینانه با توجه به سطح تحصیلات متفاوت است و همچنین کیانپور (۱۳۹۲) تایید نموده که باور فرد نسبت به توانایی هایش متاثر از عوامل متعددی در محیط، از جمله سطح تحصیلات است. در زمینه‌ی تجربه‌ی قبلی باید عنوان کرد که، تجربه‌ی کارآفرینی قبلی به طور قابل توجهی سطح بالاتری از احساسات مثبت شدید نسبت به اختراع و کارآفرینی را نشان می‌دهد که این احساسات مثبت منجر به اشتیاق بالا در فرد جهت کارآفرینی می‌شود. استهولم و نیلسن (۲۰۱۹) رابطه‌ی مثبتی بین تجربه‌ی کارآفرینی و اشتیاق کارآفرینی را یافته‌اند. تورگن و وینست (۲۰۱۵) همچنین رابطه‌ی بین تجربه‌ی کارآفرینی و اشتیاق کارآفرینانه را تایید نموده‌اند. خودکارآمدی یک فرد به عنوان یک حالت انگیزشی می‌تواند جزء منابع اشتیاق کارآفرینانه باشد، همانطور که در پژوهش کاردن و کریک (۲۰۱۵) و نیومن و همکاران (۲۰۱۹) نیز به آن اشاره شده است. خودکارآمدی به تدریج در اثر توسعه‌ی مهارت‌های اجتماعی و شناختی که حاصل تجربیات است به وجود می‌آید، و افراد با درجه‌ی خودکارآمدی پایین نسبت به افراد با درجه‌ی بالا بسیار متفاوت فکر و رفتار می‌کنند. نیومن و همکاران (۲۰۱۹) سطح تحصیلات، تجربه‌ی کارآفرینی قبلی و خودکارآمدی را جزء پیشاندهای فردی برای اشتیاق کارآفرینانه تعیین کردند.

خلاقیت‌های فردی به عنوان یکی از منابع کارآفرینانه‌ی مدیران سازمان‌های دولتی در مصاحبه‌ها به تکرار بیان شده است. مبحث خلاقیت در زمینه‌ی کارآفرینی و اشتیاق کارآفرینی حوزه‌ی پرکاربردی است ولی اغلب به صورت پیامد اشتیاق کارآفرینی به آن پرداخته شده است. در حالی که اگر میزان و قوه‌ی خلاقیت را یک عامل ذاتی فردی در نظر بگیریم، می‌تواند جزء پیشاندهای فردی برای اشتیاق کارآفرینانه عنوان شود.

فعالیت افراد تا حدود زیادی به سطح و نوع انگیزه‌های آنها بستگی دارد. در حقیقت، انگیزه است که به رفتار آدمی اثری می‌دهد و آن را هدایت می‌کند، انگیزه‌ی پیشرفت در شغل و سازمان می‌تواند سبب ایجاد اشتیاق کارآفرینانه در مدیران شود و در مصاحبه‌ها به تکرار بیان شده است. همچنین در مقاله‌ی زالی و گودرزی (۱۳۹۶) نیز به آن اشاره شده است. منبع دیگر شناسایی شده در این پژوهش محوریت هویت است، هویت انتظارات درونی شده در افراد که در ویژگی‌های مهم و در اینفای نقش‌های مختلف نشان می‌داده می‌شود. این متغیر توسط کاردن و همکاران (۲۰۱۳)، مورنیکس (۲۰۱۸) در اشتیاق کارآفرینانه بیان شده است.

۲- عوامل اشتیاق کارآفرینانه‌ی مدیران سازمان‌های دولتی استان اصفهان کدامند؟

ابعاد و عوامل موثر بر اشتیاق کارآفرینانه‌ی مدیران سازمان‌های دولتی استان اصفهان که در این پژوهش شناسایی شدند عبارت بودند از: جو سازمان، چشم انداز و استناد بالادستی، مدیریت دانش در سازمان، منابع انسانی کارآمد، فرهنگ کارآفرینی در سازمان، یادگیری سازمانی، آموزش کارآفرینانه. گاهی اوقات منبع اشتیاق کارآفرینانه برای یک مدیر در یک سازمان وجود دارد ممتنها برخی از عوامل بر بروز و افزایش یا کاهش آن موثرند. یکی از این عوامل مربوط به جو سازمان است. جو سازمان، ادراکاتی می‌باشد که افراد در سازمان از جنبه‌های مختلف محیط سازمان دارند. جو سازمان یک منبع تاثیرگذار بر رفتار اعضای سازمان است. اگر جو یک سازمان پویا و کاری باشد، قطعاً اشتیاق مدیران برای کارآفرینی نیز بیشتر می‌شود. جو سازمان به عنوان عامل زمینه‌ای موثر بر اشتیاق کارآفرینانه در پژوهش نیومن و همکاران (۲۰۱۹) و کنگ و همکاران (۲۰۱۶) نیز مورد تایید و تاکید قرار

گرفته است. چشم انداز و اسناد بالادستی یک سازمان دولتی یک عامل بسیار موثر بر رفتار و عملکرد مدیران آن می‌باشد، زیرا خطوط راهنمایی و حدود عملکرد یک سازمان را مشخص می‌کند. همچنین نظارت بر عملکرد مدیر برای دستیابی به اهداف تعیین شده در این اسناد می‌تواند بر اشتیاق کارآفرینانه ی مدیران سازمان‌های دولتی موثر باشد. مدیریت دانش در سازمان، فاکتور موثر دیگری است که مصاحبه شوندگان بر آن تاکید داشتند. ثبت و تسهیم دانش در بین اعضای سازمان می‌تواند خلاصه‌ها و کمبودهای یک سازمان را مشخص و در جهت بر طرف کردن آن، دانش لازم را در اختیار مدیران قرار دهد. مدیر یک سازمان زمانی شور و اشتیاق کارآفرینانه از خود بروز می‌دهد که سرمایه‌ی انسانی لازم، کارآمد و اثربخش را در جهت افکار و برنامه‌های کارآفرینی خود و در جهت اجرای آن در اختیار داشته باشد. در صورتی که کارکنان یک سازمان کارآمد و کارآباشند، هر برنامه و ایده‌ای در عمل با شکست مواجه می‌شود. عامل موثر بعدی فرهنگ سازمانی است. متساقانه فرهنگ کارآفرینی به اندازه‌ی کافی در فرهنگ ملی و در سازمان‌های دولتی ریشه ندوانده است و در عمل، در سیاست‌ها و خطی مشی‌ها بر آن تاکید نشده است. حتی در صورت ییان، در راهبردهای سازمان‌های دولتی نظارت لازم بر اجرای آن به عمل نیامده و نیاز به انجام آن را غیر ضروری می‌پنداشد. لذا وجود فرهنگ سازمانی که به استقلال، آزادی عمل، مخاطره و ریسک اهمیت دهد، کمتر در سازمان‌های دولتی دیده می‌شود. در پژوهش نیومن و همکاران (۲۰۱۹) نیز فرهنگ سازمان به عنوان عامل موثر زمینه‌ای در مدل مفهومی آورده شده است. عامل موثر دیگر بر اشتیاق کارآفرینانه ی مدیران، یادگیری سازمانی می‌باشد. یادگیری سازمانی فرآیندی است که طی آن، اعضای سازمان، خطاهای را کشف و برای اصلاح آن اقدام می‌کنند. در یادگیری سازمانی، فرآیندهای سازمان از طریق دانش و درک بیشتر به سازی می‌شود. این موضوع باعث می‌شود اشتیاق مدیران در جهت کارآفرینی در سازمان، برای بهبود عملکردها ارتقاء یابد.

-۳- راهبردهای اشتیاق کارآفرینانه ی مدیران سازمان‌های دولتی استان اصفهان کدامند؟ راهبردهای اشتیاق کارآفرینانه ی مدیران سازمان‌های دولتی استان اصفهان که در این پژوهش شناسایی شدند عبارت بودند از: ایجاد هویت کارآفرینانه، بالا بردن شناخت از نیازهای روز جامعه، خودکارآمدی کارآفرینانه، به کارگیری صحیح فناوری اطلاعات و ارتباطات، حذف قوانین و مقررات دولتی دست و پاگیر، ایجاد فرهنگ کارآفرینی، ایجاد سیستم مناسب مدیریت دانش در سازمان، استفاده از تجربیات کارآفرینی سایر کشورها، جذب و استخدام نیروی مستعد، ایجاد سیستم آموزش و مهارت، تامین مالی هزینه‌ی واحد بازاریابی خدمات جدید، حمایت سازمانی از فعالیت‌های کارآفرینانه، برخی از راهبردها در ادبیات نظری اشاره شده و بیشتر آنها از مصاحبه‌ها استخراج شد که مشخصاً در جهت ارتقاء عوامل و منابع ایجاد کننده اشتیاق کارآفرینانه بود. همانطور که در بخش منابع گفته شد بسیاری از محققان در اهمیت هویت افراد در شکل گیری اشتیاق و انگیزه برای انجام کاری اتفاق نظر دارند. در زمینه‌ی کارآفرینی نیز هویت کارآفرینانه نقش بسزایی دارد. اگرچه هویت، انتظارات درونی شده‌ی افراد می‌باشد، اما می‌توان در شکل گیری آنها با راهبردهای مختلف موثر واقع شود و آنها را در مسیر کارآفرینی تحت تاثیر قرار داد. این متغیر در پژوهش‌های دیگر مانند قنادی و همکاران (۱۳۹۷)، میینی و همکاران (۱۳۹۴) نیومن و همکاران (۲۰۱۸) مورنیکس (۲۰۱۹) آمده و به آن اشاره شده است. بالا بردن شناخت از نیازهای روز جامعه برای مدیران سازمان‌های دولتی که هدف اصلی آنها برطرف کردن نیازهای مختلف مردم در ابعاد مختلف می‌باشد، می‌تواند راهبردی موثر برای ایجاد و ارتقاء اشتیاق کارآفرینانه برای شناخت و برطرف کردن نقاط ضعف سازمان در جهت پاسخگویی بهتر به نیازهای مردم باشد. راهبرد بعدی، ارتقاء خودکارآمدی کارآفرینانه می‌باشد. خودکارآمدی در معنای کلی، به عنوان یک حالت ذهنی تعریف می‌شود که بر پایه‌ی تصور افراد در مورد مهارت‌ها و توانایی‌هایشان پی‌ریزی

شده است، و خود کارآمدی کارآفرینانه به باورها و فکرها درونی افراد در مورد اینکه، آیا آنان خود توانایی لازم برای انجام یک کار نوآورانه و مخاطره آمیز را دارند یا خیر. بنابراین با ارتقاء توانمندی ها می توان بر ذهنیت مدیران برای کارآفرینی تاثیر گذاشت. بنابراین با شناخت عوامل موثر بر خود کارآمدی، می توان از این راهبرد برای ارتقاء اشتیاق کارآفرینانه استفاده نمود، زیرا اگر مدیران چنین روحیه ای داشته باشند، می توان انتظار داشت دست به فعالیت های کارآفرینی بزنند. محققان نیز در بررسی نقش مؤلفه های انگیزشی، مانند خود کارآمدی کارآفرینانه، در شکل دادن به اشتیاق کارآفرینی کار کرده اند. به عنوان مثال، کاردن و کرک (۱۳۹۵) دریافتند که خود کارآمدی کارآفرینی به طور مثبت با اشتیاق کارآفرین برای اختصار و تأسیس مرتبط است. سایر پژوهش ها در این زمینه، مردعلی و همکاران (۱۳۹۹)؛ دیانتی و همکاران (۱۳۹۷)؛ ولی و همکاران (۲۰۲۰) می باشد.

یکی دیگر از راهبردهای موثر در ارتقاء اشتیاق کارآفرینانه، به کارگیری صحیح فناوری اطلاعات و ارتباطات می باشد. امروزه با گسترش و حجم اطلاعات زیادی که از طریق اینترنت می تواند بین افراد تسهیم شود، به کارگیری صحیح فناوری اطلاعات و ارتباطات در سازمان ها از پایه ای ترین راهبردهای موثر است که بر سایر عوامل و کیفیت اجرای برخی راهبردها نیز مانند: مدیریت دانش، یادگیری سازمانی، ارتباطات بین فردی و... تاثیرگذار است. به کارگیری صحیح و کارآمد فناوری اطلاعات و ارتباطات در سازمان های دولتی می تواند علاوه بر ارتقاء روابط بین فردی و تعاملات در درون سازمان، به اشتراک دانش، انتقال مشکلات و نقاط ضعف به مدیران، پرس و جوی ایده های خلاقانه ی کارکنان و افزایش مهارت ها و توانمندی های مدیران و کارکنان در راستای ایده های جذاب و خلاق برای بهبود فرآیندهای سازمانی و پاسخگویی بهتر به نیازهای مردم کمک نماید. راهبرد بعدی حذف قوانین و مقررات دولتی دست و پاگیر در سازمان های دولتی می باشد. میزان بالای بوروکراسی، قوانین زیاد و دست و پاگیر، همیشه به عنوان یکی از موانع کارآفرینی در سازمان های دولتی بوده است، در صورتی که قوانین باید حامی تغییرات، بهبود و انطباق با نیازهای روز جامعه باشد.

ایجاد فرهنگ کارآفرینی یکی از عوامل موثر بر بهبود جو سازمان در راستای ارتقاء اشتیاق کارآفرینانه در بین مدیران می باشد. فرهنگ یک سازمان، حمایت کننده ی اقدامات مدیران و کارکنان آن است. با وجود این، در سازمان های دولتی فرهنگ سازمانی موافق با تغییرات و نوآوری و بهبود، نهادینه نشده است. اما در سال های اخیر نگرش های متفاوتی در مورد سازمان های دولتی در راستای کارآفرینی ایجاد شده که باید این فرهنگ با اقدامات مناسب در سازمان ها نهادینه شود. همان طور که در ابعاد و عوامل موثر بر اشتیاق کارآفرینانه عنوان شد، مدیریت دانش در سازمان می تواند بر اشتیاق کارآفرینانه در بین مدیران موثر باشد، بنابراین ایجاد و ارتقاء و بهبود سیستم مدیریت دانش در سازمان های دولتی یک راهبرد بهبود و ایجاد اشتیاق در مدیران می باشد.

استفاده از تجربیات کارآفرینی سایر کشورها یک راهبرد مهم برای سازمان های دولتی است. الگوگری و استفاده از تجربیات کارآفرینی که در سایر کشورها برای سازمان های مربوط به دولت است، می تواند به عنوان یک مسیر پیشرفت و بهبود برای کارآفرینی بکار رود و عوامل موثر بر ارتقاء اشتیاق کارآفرینانه ی مدیران باشد و موانع و چالش های آن ها را مشخص سازد.

جذب و استخدام نیروی مستعد می تواند بر اشتیاق کارآفرینانه ی مدیران موثر باشد، زیرا آن ها را دلخوش به داشتن نیروی کارآمد برای تصمیمات کارآفرینانه ی خود در سازمان می کند، ضمن این که از نظرات و ایده های آن ها نیز استفاده می کند. همانطور که گفته شد، داشتن و وجود نیروی انسانی کارآمد از عوامل موثر است، بنابراین جذب و استخدام و نگهداشت آن ها نیز یک راهبرد موثر در موضوع بحث می باشد. ایجاد سیستم آموزش و مهارت جهت آموزش مدیران و کارکنان برای ارتقاء توانمندی و مهارت آن ها و ایجاد یک صلاحیت ذهنی و عینی برای انجام تصمیمات خلاقانه و کارآفرینانه، یک راهبرد موثر بر ارتقاء اشتیاق

کار آفرینانه در مدیران است. تامین مالی هزینه‌ی واحد بازاریابی خدمات جدید، یکی از راهبردهای مهم پیشیمان تصمیمات کار آفرینی برای ایجاد خدمات و یا توسعه‌ی خدمات است. حمایت سازمانی از فعالیت‌های کار آفرینانه به عنوان یک دلگرمی برای اطمینان از تخصیص منابع، حمایت کارکنان، عدم ایجاد مانع برای اجرای طرح‌ها، می‌تواند به عنوان یک راهبرد بسیار موثر محسوب شود.

۴- پیامدهای اشتیاق کار آفرینانه‌ی مدیران سازمان های دولتی استان اصفهان کدامند؟

پیامدهای اشتیاق کار آفرینانه‌ی مدیران سازمان های دولتی استان اصفهان که در این پژوهش شناسایی شدند عبارت بودند از: موفقیت سازمان، قصد کار آفرینانه، کشف فرصت‌های خلاقانه، رفتارهای کار آفرینانه، تلاش برای یادگیری مداوم، تمایل برای سرمایه‌گذاری بیشتر، موفقیت مدیرعامل، اشتیاق کار آفرینی کارمندان، رعایت استانداردهای خدمت رسانی، اشتیاق قلب کار آفرینی است و دلیل آن می‌تواند پرورش خلاقیت و به رسمیت شناختن الگوهای اطلاعات جدید و امیدواری به کشف و بهره‌برداری از فرصت‌های مهم باشد و شور کار آفرینی با توانایی کار آفرینان برای جذب سرمایه از سرمایه‌گذاران در ارتباط است و عامل کلیدی در جذب و بکارگیری کارکنان است. اشتیاق کار آفرینانه در مدیران در پژوهش‌های مختلفی عنوان شده و البته در سازمان های دولتی از آن غفلت شده است. زمانی که مدیران سازمان های دولتی دارای اشتیاق کار آفرینانه باشند، ضمن این که آن ها برای انجام رفتار کار آفرینانه همواره به دنبال کشف فرصت‌های خلاقانه و یادگیری مداوم هستند، تمایل دارند برای پر کردن این خلاء‌ها سرمایه‌گذاری بیشتری کنند و مسلماً قصد و رفتار کار آفرینانه را در صورت مساعد بودن سایر عوامل بروز خواهند داد. پژوهش‌های مردعلى و همکاران (۱۳۹۹)، طالبی و همکاران (۱۳۹۸)؛ دیانتی و همکاران (۱۳۹۷)؛ فنادی و همکاران (۱۳۹۷)؛ هندیجانی فرد و عبودی (۱۳۹۶)؛ رستمی و همکاران (۱۳۹۵)؛ لی و همکاران (۲۰۲۰)؛ کاردن (۲۰۱۷) نیز به این پیامدها اشاره کرده‌اند.

قصد و رفتار کار آفرینانه باعث می‌شود که مدیر یک سازمان دولتی عملکرد بالایی از خود نشان دهد و این نشان دهنده‌ی موفقیت آن مدیر است که، موفقیت سازمان خود را نیز به همراه دارد. پیگیری مدیران برای کشف فرصت‌ها، در راستای بر طرف نمودن نیازهای مردم و پاسخگویی سریع تر و بهتر به نیاز آنهاست، بنابراین استانداردهای خدمت رسانی توسط سازمان رعایت می‌شود. پژوهش‌های مهدوی نسب و همکاران (۱۳۹۶) ابورامان (۲۰۲۱) نیز به این پیامدها اشاره کرده‌اند.

تمایل و رفتار کار آفرینانه‌ی مدیران در سازمان، باعث به وجود آمدن جوی در سازمان می‌شود که، کار آفرینی را امری ضروری نشان می‌دهد، این موضوع نهایتاً به کارکنان سازمان نیز سرایت می‌کند و اشتیاق کار آفرینانه را نیز در آن‌ها به وجود می‌آورد. زیرا ادراک کارکنان از اشتیاق کار آفرینانه‌ی سپرستانشان، نسبت به فعالیت‌های مختلف، به طور مثبت با تعهد عاطفی آن‌ها به سرمایه‌گذاری‌های کار آفرینانه و مکانیسم‌هایی که زیربنای این روابط است، مرتبط است. در پژوهش کاردن (۲۰۰۸) و نیومن (۲۰۱۹) نیز به این پیامد اشاره شده است.

۳- بحث و نتیجه گیری

تحقیق حاضر در راستای ارائه مدل اشتیاق کار آفرینانه با استفاده از مرور ادبیات نظری و مصاحبه با خبرگان، کد باز مستخرج را در قالب چهار دسته در یک مدل مفهومی ارائه کرد. بر اساس نتایج بدست آمده از تحقیق، منابع، عوامل و راهبردهای اشتیاق کار آفرینانه مدیران سازمان های دولتی شناسایی شدند که می‌توان جهت ارائه راهکارهای کاربردی از آنها بهره برد. بر این اساس

پیشنهاد می شود:

بر اساس منابع شناسایی شده، این دسته از ویژگی ها جهت تدوین معیارهای جانشین پروری و استخدام مدیران بکار گرفته شود. در ارزیابی عملکرد سازمان های دولتی و مدیران آن ها، با ایجاد معیارهایی که میزان کارآفرینی در سازمان را مشخص می کند، میزان پیشرفت شغلی و حتی تداوم منصب مدیریتی را منوط به اقدامات کارآفرینانه در سازمان نمایند. برگزاری همایش ها، کنفرانس ها در جهت آگاهی بخشی مدیران و کارکنان از ضرورت ها و الزامات کارآفرینی در سازمان های دولتی می تواند بسیار موثر باشد.

انتخاب مدیران بر اساس معیارهای شایسته سalarی و مهارت ها و توانمندی های آن ها، که شغل مدیریتی به آن ها نیاز دارد. برگزاری دوره های آموزش ضمن خدمت برای کارکنان می تواند در جهت ارتقاء توانمندی و کارایی آن ها موثر باشد. ارتقاء فرهنگ کارآفرینی در سازمان از طریق حمایت مدیران، تنظیم سیستم پاداش، پذیرفتن نقدها، تشویق کارکنان در جهت اظهارنظر و بیان ایده، حمایت از افراد خلاق، استفاده از مدیریت مشارکتی و تسهیل ارتباطات بین مدیران و کارکنان از جمله پیشنهادات دیگر است.

تعیین و پیش بینی تغییرات نیازهای مردم مرتبط با سازمان های دولتی و ایجاد راه حل هایی برای برطرف نمودن این نیازهای جدید در این زمینه می تواند بسیار موثر باشد.

مدیریت تعارض مؤثر، برای یادگیری کارآفرینانه ی مولد در تیم های کارآفرین نیز حائز اهمیت است. حمایت مستمر از بروز نوآوری، ایده های اصیل و خلاقیت یک فرد در هنگام برخورد با فرصت ها در طول کل مسیر آموزشی تأکید می شود. با ایجاد فضاهایی از پایه ای ترین حالت، تجربیات مثبتی در اختیار مدیران به صورت آزمایشی قرار دهد، که می تواند خود کارآمدی آن ها را نیز تقویت نماید.

اطرافیان در هنگام بروز مشکلات باعث می شوند مدیران استقامت بیشتری نشان دهند و تمایل به پشتکار بیشتری داشته باشند. استفاده از به روز ترین و کارآمدترین فناوری های اطلاعات و ارتباطات در سازمان های دولتی و آموزش به مدیران و کارکنان جهت استفاده ای صحیح از آن ها در استای انتقال دانش و تشویق به کارآفرینی بسیار مهم است.

قوانين و مقررات دولتی در جهت کاهش موانع قانونی در راه کارآفرینی در سازمان های دولتی و حمایت دولت از این اقدامات مرور و اصلاح مجدد شود.

لازم است تا با ابزاری استاندارد، وضعیت اشتیاق کارآفرینانه ی مدیران بررسی، و موانع ایجاد و جلوگیری از بروز آن شناسایی شود.

پی نوشت ها:

1. Denhardt
2. Murnieks et al.
3. Stenholm et al.
4. Newman
5. Cardon
6. Thorgren & Wincent
7. Breugst et al.
8. Ma et al.

9. Baron
10. Kang et al.
11. Web of science
12. Scopus
13. Cardon and Kirk

منابع

- اشرف، علیرضا. محمدی، سارا و محمودی، ادريس. (۱۳۹۷). تبیین تاثیر یادگیری سازمانی بر اشتیاق کارآفرینانه در سازمان فنی و حرفه ای استان خوزستان. سومین کنفرانس ملی سالانه اقتصاد، مدیریت و حسابداری، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز.
- الوانی، سیدمهدي و ریاحی، بهروز (۱۳۸۲). نظریه نوین مدیریت کیفیت جامع در بخش دولتی ایران. تحول اداری، شماره ۴۱ و ۴۲. صص ۴۶-۴۴
- دیانتی، مژگان. کریمی، آصف. و اکبری، مرتضی. (۱۳۹۷). تأثیر خودکارآمدی کارآفرینانه بر تشخیص فرصت‌های ملاحظه نقش اشتیاق کارآفرینانه شرکت‌های دانشبنیان مستقر در پارک‌های علم و فناوری شهر تهران. تشریه توسعه کارآفرینی، دوره ۱۱، شماره ۱. صص ۶۱-۸۱
- رستمی، شهربانو. یعقوبی فرانی، احمد و کریمی، سعید. (۱۳۹۵). تاثیر اشتیاق کارآفرینانه بر رفتار و عملکرد کارآفرینانه مدیران گلخانه‌های استان همدان. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه بوعلي سينا، دانشکده علوم کشاورزی.
- زالی، محمدرضا. رضایی، سعید و عیوضی، فاطمه. (۱۳۹۲). تأثیر اشتیاق کارآفرینانه بر تصمیم به بهره برداری از فرصت‌های کارآفرینانه. فصلنامه راهبرد، سال ۲۲، شماره ۶۹، صص ۲۱۴-۱۹۵.
- طالبی قباق تپه، شیرین. شهریاری، سلطانعلی و کیلی، یوسف. (۱۳۹۸). بررسی نقش هوشیاری و جهت‌گیری کارآفرینانه در ارتباط میان اشتیاق و قصد کارآفرینانه کارآفرینان در استان تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه خوارزمی، دانشکده مدیریت.
- کیانپور، سعید. (۱۳۹۲). بررسی رشد کارآفرینی در ایران در مقایسه با کشورهای حوزه سند چشم انداز. رشد فناوری، دوره ۹، شماره ۳۴، صص ۶۰-۶۹.
- علم بیگی، امیر. آقابور، شهلا و اکبری، محمدرضا. (۱۳۹۴). اعتبارسنجی ابعاد شور کارآفرینی دانشجویان: جستاری روشناتختی در تحول آموزش‌های کارآفرینی درآموزش عالی کشاورزی. توسعه کارآفرینی، دوره ۲، شاره ۱، صص ۱۹۱-۱۱۱.
- قنادی، راحله. عیوضی، فاطمه و زالی، محمدرضا. (۱۳۹۷). شکل‌گیری رفتارهای کارآفرینانه با تأکید بر نقش هویت و اشتیاق. فصلنامه راهبرد، سال ۲۷، شماره ۸۶، صص ۳۱-۴۷.
- میینی دهکردی، علی. مبارکی، محمدحسن و خالقی، آرمین. (۱۳۹۴). شناسایی تأثیر هوش معنوی بر اشتیاق کارآفرینانه با نقش میانجی هویت ایده آل کارآفرینانه (مورد مطالعه: کارآفرینان مستقر در پارک‌های علم و فناوری شهر تهران). توسعه کارآفرینی، دوره ۸، شماره ۳، پاییز. صص ۴۵۳-۴۷۲.
- مردعلى، فاطمه. شاه منصوری، اشرف و علیزاده مجذ، امیررضا. (۱۳۹۹). تأثیر آموزش کارآفرینانه و خودکارآمدی کارآفرینانه بر خلاقیت، قصد، نگرش و اشتیاق به کارآفرینی. پایان نامه کارشناسی ارشد، موسسه آموزش عالی غزالی، گروه مدیریت.
- مهندوي نسب، بهاره. صمدی، عباس و سهرابی، روح الله. (۱۳۹۶). بررسی تأثیر اشتیاق کارآفرینانه مدیر عامل بر موفقیت تعاضونی‌های کشاورزی همدان. دانشگاه بوعلي سينا، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی.
- هنديجانی فرد، مرتضی و عبودی، مصطفی. (۱۳۹۶). تأثیر اشتیاق کارآفرینانه بر قصد کارآفرینانه در دانشجویان (مطالعه موردی: مجتمع آموزش عالی گناباد. دومین کنفرانس بین المللی انسجام مدیریت و اقتصاد در توسعه، ایران، تهران).

- Abu-Rumman, A., Al Shraah, A., Al-Madi, F., & Alfalah, T. (2021). Entrepreneurial networks, entrepreneurial orientation, and performance of small and medium enterprises: are dynamic capabilities the missing link?. *Journal of Innovation and Entrepreneurship*, 10(1), 1-16.
- Bagheri, A., and Yazdanpanah, J. (2017). Novice entrepreneurs' entrepreneurial self-efficacy and passion for entrepreneurship, in *Iranian Entrepreneurship*, eds S. Rezaei, L. P. Dana, and V. Ramadani (Berlin: Springer), 73–89.
- Battistich, V., Schaps, E., & Wilson. (2015). Investigating the relationship between entrepreneurial passion and student intent, *Journal of Primary Prevention*, 16, 536-544.
- Baron, R. A. (2008). The role of affect in the entrepreneurial process. *Academy of management Review*, 33(2), 328-340.
- Bao, J., Zhou, X., & Chen, Y. (2017). Entrepreneurial passion and behaviors: Opportunity recognition as a mediator. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 45(7), 1211-1220.
- Biraglia, A., & Kadile, V. (2017). The role of entrepreneurial passion and creativity in developing entrepreneurial intentions: Insights from American home brewers. *Journal of Small Business Management*, 55(1), 170–188.
- Breugst, N., Domurath, A., Patzelt, H., & Klaukien, A. (2012). Perceptions of entrepreneurial passion and employees' commitment to entrepreneurial ventures. *Entrepreneurship, Theory & Practice*, 36(1), 171–192.
- Cardon, Melissa S. (2008). Is passion contagious? The transference of entrepreneurial passion to employees. *Human Resource Management Review*, 18, 77–86.
- Cardon, M.S., Wincent, J., Singh, J., & Drnovsek, M. (2009). The nature and experience of entrepreneurial passion. *Academy of Management Review*, 34(3), 511–532.
- Cardon, Melissa S., Gregoire Denis A., Stevens Christopher E Patel., Pankaj C. (2013). Measuring entrepreneurial passion: Conceptual foundations and scale validation. *Journal of Business Venturing*, 28, 373–396.
- Cardon, M.S., & Kirk, C.P. (2015). Entrepreneurial passion as mediator of the self-efficacy to persistence relationship. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 39, 1027–1050.
- Cardon, M.S., Post, C., & Forster, W.R. (2017). Team entrepreneurial passion: Its emergence and influence in new venture teams. *Academy of Management Review*, 42(2), 283–305.
- Cuiping, MA., Jiao, GU., and Hefuli. (2017). Entrepreneurial passion and organizational innovation: the moderating role of the regulatory focus of entrepreneurs. *Journal of Developmental Entrepreneurship*. 22(3), 1-19.
- De Mol, E., Ho, V.T., & Pollack, J. (2018). Predicting entrepreneurial burnout in a moderated mediated model of job fit. *Journal of Small Business Management*, 56(3), 392–411.
- Kang, J.H., Matusik, J.G., Kim, T.Y., & Phillips, J.M. (2016). Interactive effects of multiple organizational climates on employee innovative behavior in entrepreneurial firms: A cross level investigation. *Journal of Business Venturing*, 31, 628–642.
- Li, Cai., Murad, Majid., Shahzad, Fakhar., Aamir Shafique Khan, Muhammad, Ashraf, Sheikh Farhan. and Simon Kofi Dogbe, Courage. (2020). Entrepreneurial Passion to Entrepreneurial Behavior: Role of Entrepreneurial Alertness, Entrepreneurial Self-Efficacy and Proactive Personality. *Frontiers in psychology*, 20, 1611.
- Lu, X. F., Shan, B. A., & Chen, B. (2016). Entrepreneurial Passion Definition, Antecedent, Outcome, and Model Building. In *Proceedings of the 6th International Asia Conference on Industrial Engineering and Management Innovation*, 1055-1062.
- Ma, C., Gu, J., & Liu, H. (2018). Entrepreneurs' passion and new venture performance in China. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 13(4), 1043–1068.
- Murnieks, C.Y., Mosakowski, E., & Cardon, M. (2014). Pathways of passion: Identity centrality, passion, and behavior among entrepreneurs. *Journal of Management*, 40(6), 1583–1606.

- Murnieks, C.Y., Cardon, M.S. and Haynie, J.M. (2018). Fueling the fire: examining identity centrality, affective interpersonal commitment and gender as drivers of entrepreneurial passion, *Journal of Business Venturing*, 0(0), 1-45.
- Newman, Alexander., Obschonka, Martin., Moeller, Julia., Chandan, Gemma Garima. (2019). Entrepreneurial Passion: A Review, Synthesis, and Agenda for Future Research. *Applied psychology: an international review*, 0 (0), 1-45.
- Obschonka, M., Moeller, J., & Goethner, M. (2019). Entrepreneurial passion and personality: The case of academic entrepreneurship. *Frontiers in Psychology*, 9, 2697.
- Obschonka, M., & Moeller, J. (2017). Entrepreneurial passion and personality". In *Academy of Management Proceedings*, 1, 12153. Briarcliff Manor, NY 10510: Academy of Management.
- Ratten, V., & Jones, P. (2021). Covid-19 and entrepreneurship education: Implications for advancing research and practice. *The International Journal of Management Education*, 19(1), 100432.
- Stenholm, Pekka., and Nielsen, Mette Søgaard. (2019). Understanding the emergence of entrepreneurial passion the influence of perceived emotional support and competences. *International Journal of Entrepreneurial Behavior& Research*, 25(6), 1368-1388.
- Suvittawat, Adisak. (2019). Entrepreneurial passion domains of small and medium enterprises: A case study of lower northeastern Thailand. *International Journal of Entrepreneurship*, 23(1), 1-10.
- Thorgren, S., & Wincent, J. (2015). Passion and habitual entrepreneurship. *International Small Business Journal*, 33(2), 216–227.

Designing a model of entrepreneurial enthusiasm of managers of government organizations (case study: Isfahan province)

Mahnaz Ghasemi Hosseiniabadi¹, Morteza Musa Khani^{2*}, Majid Ramadan³

Article Info	ABSTRACT
Article type: Research Article eISSN: 2008-9775 pISSN: 2783-4565	<p>The present research was conducted with the aim of designing the model of entrepreneurial enthusiasm of managers of public organizations in Isfahan province in a qualitative way and by theme analysis. The research data is extracted from the review of domestic and foreign valid articles and interviews with experts. 20 selected experts were selected for interviews as a non-random purposeful sampling from the managers of government organizations in Isfahan (15 people) and specialized university professors (5 people). In the first place, the research literature and the domestic and foreign backgrounds of the subject were examined. From the 36 selected articles, 19 open codes were identified, which were categorized into 4 categories of resources, factors, strategy and consequences, and after interviews with academic experts and managers of government organizations, 23 codes were extracted from the interview text. After combining the two stages, finally 34 open codes were formed in the 4 mentioned categories. For the final approval, the experts were asked to express their opinions about the final factors. The final result showed the approval of all the factors using the sample t-test. After that, the validity of the factors was checked using the CVR index and confirmed by experts. In the next step, the ISM method was used to draw the model and the relationships between the factors were identified and the research model was presented.</p>

Please cite this article as: Ghasemi Hosseiniabadi, M., mousakhani, M., & Ramadan, M. (2023). Designing a model of entrepreneurial enthusiasm of managers of government organizations (case study: Isfahan province). *Behavioral Studies in Management*, 13(32), 63-83.

Creative Commons: CC BY 4.0

Publisher: Islamic Azad University North Tehran Branch

* **Corresponding Author:** Morteza Musa Khani

Email: mousakhani@srbiau.ac.ir

-
1. PhD student in Public Administration, Department of Public Administration, Faculty of Management and Economics, Research Sciences Unit, Islamic Azad University, Tehran, Iran
  2. Professor, Public Administration Department, Research Science Unit, Islamic Azad University, Tehran, Iran
  3. Associate Professor, Department of Human Resources, Malik Ashtar University of Technology, Tehran, Iran
-